

לשכת עורכי-הדין בישראל
THE ISRAEL BAR

טי"ז אלול תשע"ב
03 ספטמבר 2012
סימוכין: 01155412

לכבוד
ח"כ דוד רותם
יו"ר ועדת חוק ומשפט

הנדון: הצעת חוק בתי המשפט (בוררות חובה)(הוראת שעה) התשע"א 2011
קבוע לקראת דיון המשך בוועדת חוקה חוק ומשפט ליום 4/9/12

1. לשכת עורכי הדין קיבלה החלטה בישיבת הוועד המרכזי ביום 8/3/11 אשר תובא להלן:
- מערכת המשפט בישראל מצויה במצב חירום. בהעדר תקצוב ראוי, פתרונו של מצב זה מצריך גם דיון במיהותן של זכויות חוקתיות ומידת הפגיעה המידתית בהן, לנוכח מצב החירום.
- א. לשכת עורכי הדין מתנגדת לתזכיר חוק בתי המשפט בוררות חובה. הלשכה סבורה כי דרך המלך לפתרון העומס המוטל על השופטים הינו במינוי כ-300 שופטים נוספים. לא מינויים של שופטים והקטנת הנטל הקיים על שופטים כיום, לא באה לידי ביטוי מימוש הזכות החוקתית של האזרח לקבל את יומו בביהמ"ש. בנסיבות אלה שומה על הממשלה לשנות את סדרי העדיפויות בחלוקת המשאבים כדי לאפשר הוספת תקני שפיטה כנדרש. הנזק הכספי שנגרם לכלכלת ישראל במצב הנוכחי כבד לא פחות מעלות הוספתם של תקני שפיטה כאמור.
- ב. עם זאת, כפתרון ביניים עד להשלמת תקני שפיטה כאמור, הלשכה תומכת במינויים של עורכי דין אשר יעמדו בקריטריונים שיקבעו כשופטים לשעה, בתביעות מסוג מסוים לתקופה קצובה.
- זאת ועוד, הלשכה תומכת בקיום בוררות חובה בדרך יחיד בסוגי עניינים שייקבעו בהוראת שעה לתקופה של שנתיים.
- ג. על פסקי-דין של שופטים לשעה, או על הכרעות של בוררים, בהליך של בוררות חובה בדרך יחיד, תינתן זכות ערעור לבית-משפט השלום. הערעור ידון ללא שמיעת הראיות מחדש.
- ד. לשכת עורכי-הדין מפנה תשומת לב אל התוכנית המפורטת שהגישה בדבר ייעול ניהולם של הליכים, מערכת השיפוטית בישראל והצורך ביישומה.
2. ראש הלשכה יביא את הנושא בכללותו; עמדת המוסד לבוררות, המצ"ב, וגורמים נוספים, לדיון בוועד המרכזי, בישיבתו הקרובה.

בבית כה,
לינדה שפיר, עו"ד
מנכ"ל הלשכה

המוסד לבוררות

לשכת עורכי הדין בישראל

ת"א, ט"ז אלול תשע"ב
03 ספטמבר 2012

לכבוד
ח"כ דוד רותם
יו"ר ועדת החוקה, חוק ומשפט
הכנסת
ירושלים

נכבדי,

הנדון: הצעת חוק בתי משפט (בוררות חובה) (הוראת שעה), התשע"א-2011

הנהלת המוסד לבוררות, אשר הוקם בשנת 2009, על-ידי הוועד המרכזי של לשכת עורכי הדין מתכבדת להציג את עמדתה בענין הצעת החוק שבנדון. בשאלה העקרונית של מעמד הצעת החוק קיימת עמדת הוועד המרכזי של הלשכה והנהלת המוסד מתייחסת אך ורק להצעת החוק בהיבט המקצועי ובהנחה שההצעה תתקבל באופן עקרוני.

המוסד לבוררות

1. המוסד לבוררות של לשכת עורכי הדין הוא **מוסד ללא כוונת רווח** שרשומים בו כ-1,000 בוררים בהם כ-30 שופטים בדימוס, בכל תחומי העסוק המשפטי בכל הגילאים ומכל מחוזות הלשכה. הבוררים הם מי שכשירים לשמש כ**שופטי שלום** והם אושרו לתפקידם על-ידי ועדה בראשות כבי הנשיא (דימי) אורי גורן.
2. הליך המינוי הוא שקוף וגלוי ולהנהלה אין כמעט השפעה על זהות הבורר הנבחר. יחד עם זאת קיימת הקפדה על "פיזור", המינויים באופן שמי שמנהל בוררות או מונה אינו מקבל באופן מיידי בוררות נוספת.
3. המוסד לבוררות קיבל את אישור הממונה על ההגבלים העסקיים לנהל בוררות בהיקף של 250,000 ש"ח בהליך מהיר ובעלות כוללת של 7,500 ש"ח.

לענין הצעת החוק

1. ככלל העוסקים בבוררות מעדיפים כי ההליך יתנהל **בהסכמה** ולא מתוך **חובה**. עקרון ההסכמה עומד בבסיס מוסד הבוררות.
2. יחד עם זאת, **כהוראת שעה לפרק זמן מוגבל** לגבי חלק מהתביעות ניתן לקבל הצעה בדבר הטלת חובת בוררות אשר תסייע בשניים –

המוסד לבוררות לשכת עורכי הדין בישראל

ראשית – הקטנת העומס הרב המוטל על בתי המשפט.

שנית – שינוי הרגלי התרבות המשפטית והטמעת השימוש במוסד הבוררת אצל עורכי הדין והמתדיינים.

3. סייגים להצעת החוק המונחת בפנינו

1. מוסדות לבוררות - מוצע לעשות שימוש במוסדות לבוררות לצורך העברת תיקים בכפוף לכך שמוסדות אלו יפעלו לפי כללים ברורים לרבות לענין כשירויות, אופן מינוי הבורר וכד' – מוסדות אל ערוכים לביצוע החוק המוצע והליך מימושו יהיה מהיר ביותר.

2. ייחודיות העיסוק – על-פי ההצעה מי שיעסוק בבוררות לא יוכל לעסוק בעיסוקים אחרים המיוחדים לעורכי דין, קרי – ידרש להפסיק לעסוק במקצוע מבלי שידע, מראש, כמה תיקים יקבל ומה השכר שישולם לו. מצב זה יביא לכך שלא דוקא הטובים והראויים יפנו לעסוק בתחום זה.

לסוגיה זו יש היבט מהותי – אנו פונים לבוררים בשל מומחיותם בתחום, בקיאותם והיותם מי שעוסקים בו **ביום יום** ניתוקו של הבורר מהעיסוק היומיומי בתחום בו הוא אמור לשמש בורר יוצרת כשל מובנה.

לאור העובדה שהחוק המוצע קובע הסדרים מפורטים (נראה כי מפורטים מדי) לענין ניגודי עניינים אין צורך בהוראות בדבר ייחודיות העיסוק.

6. הערעור – ההצעה לפי פסק הבורר יהיה נתון לערעור היא ראויה ואולם מתן אפשרות לשופט בערכאת הערעור לפתוח את התיק מחדש (קרי לשמוע ראיות וכד') תכביד מאוד על בתי המשפט ותיצור עומס מיותר בעיקר משום ששופטים רבים ידרשו להתחיל את ההליך כולו מחדש ומה הועילו חכמים בתקנתם...

מוצע כי דין הערעור יהיה כדין ערעור על פסק דין של בית משפט.

7. ערעור על עצם ההפניה לבוררות חובה

מוצע כי הערעור יוגש תוך 15 ימים, תינתן תגובה תוך 15 ימים והשופט ידון על סמך החומר בכתב. בכל מצב אחר עצם התהליך של העברת התיק לבוררות יעוכב לפרק זמן ארוך.

8. מוצע לשקול יצירת מעמד של "שופטים במילואים" הדומה למעמד שופטים אלו באנגליה.

בכבוד רב,

מרדכי גלנסקה, עו"ד
הנהלת המוסד לבוררות
של לשכת עורכי הדין